

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

HADITHLES: SUNNAHS VOOR DE VERPLICHTE GEBEDEN

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

📅 19 augustus 2025 / 25 Şafar 1447

🕌 Dhuhr – Beylerbeyi Dergah, Istanbul

As-Salāmu ‘Alaykum wa RaḥmatuLlāhi wa Barakātuh (Vrede, barmhartigheid en zegeningen van Allāh zij met jullie.) **A‘ūdhu biLlāhi mina sh-shayṭāni r-raġīm** (Ik zoek mijn toevlucht bij Allāh tegen de vervloekte Shayṭān.) **BismiLlāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm** (In de Naam van Allāh, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle.) **Wa ṣ-Ṣalātu wa s-Salāmu ‘alā Rasūlinā Muḥammadin Sayyidi l-Awwalīna wa l-Ākhirīn** (En gebeden en vrede zij met onze Boodschapper Muḥammad ﷺ, de meester van de eersten en de laatsten.) **Madad yā RasūliLlāh** (Hulp, o Boodschapper van Allāh ﷺ) **Madad yā Sādātī Aṣḥābi RasūliLlāh** (Hulp, o Meesters, metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ) **Madad yā Mashāyikhinā** (Hulp, o onze eerbiedwaardige sheikhs) **Dastūr Mawlānā Shaykh ‘Abdullāh al-Fā’iz ad-Dāghistānī, Shaykh Muḥammad Nāẓim al-Ḥaqqānī. Madad.** (Toestemming en leiding, Mawlānā Shaykh ‘Abdullāh al-Fā’iz ad-Dāghistānī en Shaykh Muḥammad Nāẓim al-Ḥaqqānī. Hulp.)

1- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

إذا خرجت من منزلك فصل ركعتين يمنعانك من مخرج السوء، وإذا دخلت إلى منزلك فصل ركعتين يمنعانك من مدخل السوء

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Wanneer je je huis verlaat, bid dan twee rak‘āt zodat je beschermd wordt tegen het kwaad. En als je thuiskomt, bid dan ook twee rak‘āt om beschermd te worden tegen het kwaad."** Deze woorden wijzen niet alleen op uiterlijke bescherming, maar ook op innerlijke bescherming (ināyah) van het hart (qalb). De nāfilah (vrijwillige) gebeden zijn als een spiritueel schild voor degene die op het pad van zuivering (tazkiyah) loopt. Voor mensen van de ṭarīqah (spirituele weg) zijn deze momenten van gebed een gelegenheid om zich te verbinden met Allāh ﷻ, om het hart te reinigen van onoplettendheid (ghaflah) en zich te herinneren aan de ware bestemming (ākhirah). Wie deze weg niet volgt, ziet vaak alleen de buitenkant van het gebed en

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

mist de innerlijke waarde. Maar deze gebeden zijn er niet voor Allāh 'Azza wa-Jalla – Hij heeft geen behoefte aan onze daden. Zij zijn er voor jou: om je ziel (nafs) te temmen, je hart te verlichten, en je reis naar Allāh ﷻ te vergemakkelijken. Bid daarom twee rak'āt voordat je je huis verlaat, en ook als je thuiskomt. Niet alleen bij vertrek of thuiskomst, maar ook vóór je dagelijkse bezigheden, zoals werk, kun je twee rak'āt bidden met de bedoeling van het Duha-gebed (het ochtendgebed na zonsopgang). En als je terugkomt, en het is geen makrūh (afgeraden) tijd, bid opnieuw. Deze gebeden brengen barakah (zegeningen), openen de poorten van nabijheid (qurb) en beschermen je tegen innerlijke en uiterlijke afdwaling.

2- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷻ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

أَرْبَعُ قَبْلِ الظُّهْرِ لَيْسَ فِيهِنَّ تَسْلِيمٌ ، تُفْتَحُ لَهُنَّ أَبْوَابُ السَّمَاءِ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"De poorten van de hemel gaan open voor vier rak'āt zonder taslīm (groet aan het einde van het gebed), vóór het Dhuhr-gebed."** Deze vier rak'āt zijn een Sunnah Mu'akkadah (sterk aanbevolen sunnah), en vormen een gelegenheid om het hart (qalb) te openen voor spirituele nabijheid (qurb) tot Allāh ﷻ. Alhamdulillah (alle lof aan Allāh), op sommige plekken worden deze sunnahs nog trouw gebeden. Maar in veel moslimlanden is er onoplettendheid (ghaflah) ontstaan. Mensen haasten zich naar het fard (verplichte gebed), of laten het gebed zelfs helemaal achterwege. Ze zien alleen de uiterlijke verplichting, en missen de innerlijke waarde van deze momenten van verbinding. Deze vier rak'āt vóór Dhuhr zijn niet zomaar een gewoonte – ze zijn een sleutel tot innerlijke rust, tot het versterken van istiqāmah (standvastigheid op het rechte pad), en tot het zuiveren van de ziel (nafs). Wie ze verwaarloost, mist een kans om zijn innerlijke reis (sulūk) te voeden.

3- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷻ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

أَرْبَعُ قَبْلِ الظُّهْرِ كَعْدِلِهِنَّ بَعْدَ الْعِشَاءِ، وَأَرْبَعُ بَعْدَ الْعِشَاءِ كَعْدِلِهِنَّ مِنْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"De vier rak'āt vóór het Dhuhr-gebed zijn gelijk in thawāb (beloning) aan de vier rak'āt ná het 'Ishā'-gebed. En de vier rak'āt ná het 'Ishā'-gebed zijn gelijk aan de beloning van het gebed op Laylatul Qadr (de Nacht van Macht)."** Deze vergelijking laat zien hoe groot de spirituele waarde is van deze vrijwillige gebeden. Veel mensen vragen: "Waarom bid je vier rak'āt na het 'Ishā'-gebed? En ook vier vóór Dhuhr?" Dat komt doordat deze gebeden een diepe innerlijke werking hebben. De vier rak'āt na het 'Ishā'-gebed zijn niet alleen een daad van aanbidding, maar ook een middel tot innerlijke zuivering (tazkiyah) en versterking van de verbinding met Allāh ﷻ. Hun thawāb is gelijk aan die van de vier rak'āt vóór Dhuhr, en zelfs aan het gebed van Laylatul Qadr – een nacht waarin het hart (qalb) zich opent voor de genade (rahmah) en nabijheid (qurb) van Allāh ﷻ. Wie deze gebeden verricht met oprechte intentie (niyyah) en aanwezigheid van het hart, ontvangt niet alleen uiterlijke beloning, maar ook innerlijke verlichting.

4- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷻ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

إِنَّ أَبْوَابَ السَّمَاءِ تُفْتَحُ عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ فَلَا تُرْتَجَى حَتَّى تُصَلَّى الظُّهْرُ، فَأَحَبُّ أَنْ يُصْعَدَ لِي فِيهَا خَيْرٌ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"De poorten van de hemel gaan open op het moment dat de zon haar hoogste punt bereikt."**

Dit moment, wanneer de zon precies in het midden van de hemel staat, is niet alleen een astronomisch verschijnsel, maar ook een spiritueel teken. In Mekka en Madinah kun je dit fysiek waarnemen – er is dan geen enkele schaduw op de grond. Maar innerlijk verwijst dit naar een staat van helderheid en balans in het hart (qalb), waarin de mens zich volledig kan richten tot Allāh ﷻ zonder afleiding (ghaflah). Zodra de zon begint te dalen, begint de tijd voor het Dhuhr-gebed. Onze Profeet ﷺ zei: "Vanaf dat moment blijven de poorten van de hemel open tot het Dhuhr-gebed is verricht. Ik hou ervan dat er op dat moment een goede daad namens mij omhooggaat." Dit is een uitnodiging om juist op dat moment een daad van aanbidding te verrichten – een gebed, een dhikr, een smeekbede – zodat het als licht (nūr) opstijgt naar de hemelen.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Voor de reiziger op het pad van sulūk (spirituele ontwikkeling) is dit een kans om zijn verbinding met Allāh ﷻ te verdiepen, en zijn innerlijke toestand te zuiveren. Het is dus niet alleen een waardevol moment om te bidden, maar ook een moment waarin het hart zich opent voor genade (rahmah) en nabijheid (qurb).

5- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷻ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ لِمَنْ شَاءَ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Er is een nāfilah-gebed tussen elke adhān (oproep tot gebed) en iqāmah (begin van het gebed), voor wie dat wil."** Deze momenten tussen adhān en iqāmah zijn niet alleen een voorbereiding op het uiterlijke gebed, maar ook een gelegenheid om het hart (qalb) tot rust te brengen en innerlijk aanwezig te worden. Voor wie op het pad van sulūk (spirituele ontwikkeling) loopt, zijn deze vrijwillige gebeden een manier om zich los te maken van de drukte van de dunyā (wereldse leven) en zich te richten op de Aanwezige (al-Ḥaqq). Of het nu gaat om Fajr, Dhuhur, Maghrib of ‘Ishā’ – tussen de oproep en het begin van het gebed ligt een stille uitnodiging om jezelf te zuiveren van onoplettendheid (ghaflah), en om je niyyah (intentie) te vernieuwen. Wie deze nāfilah verricht met bewustzijn en overgave, bereidt niet alleen zijn lichaam, maar vooral zijn ziel (nafs) voor op ontmoeting met Allāh ﷻ.

6- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷻ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ إِلَّا الْمَغْرِبَ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Er is een gebed tussen elke adhān en iqāmah, behalve bij Maghrib."** Bij Maghrib is het een nāfilah (vrijwillig gebed). Volgens onze madhhab (juridische school, Hanafi) is het niet verplicht om dat te bidden. Toch verrichten wij het, uit liefdevolle navolging van de mashāyikh (spirituele meesters), die het belang van innerlijke voorbereiding kenden. In andere madhabs bidden ze sunnah vóór Maghrib en niet erna. De sunnah na de adhān van Fajr is bijna wājib (verplicht); het is Sunnah

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Mu'akkadah. Ook die na Dhuhr is Sunnah Mu'akkadah. Die van 'Aṣr is geen Mu'akkadah, maar wel sunnah. Die van 'Ishā' is hetzelfde. Sommige broeders denken dat het sunnah vóór Maghrib ook Mu'akkadah is, maar dat is niet zo. Het is een nāfilah. Omdat onze mashāyikh het gebeden hebben, bidden wij het ook – niet uit verplichting, maar uit liefde en verbondenheid. Voor de reiziger op het pad van sulūk (spirituele ontwikkeling) is elk gebed een gelegenheid om het hart (qalb) te zuiveren, de ziel (nafs) te temmen, en zich te richten op de Aanwezige (al-Ḥaqq). Zelfs een nāfilah kan een poort openen naar innerlijke verlichting, als het met bewustzijn en adab (respectvolle houding) wordt verricht.

7- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً صَلَّى قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Allāh ﷻ heeft genade voor degene die vier rak'āt vóór het 'Aṣr-gebed bidt."** Deze woorden zijn een uitnodiging tot het ontvangen van raḥmah (goddelijke genade), niet alleen uiterlijk, maar vooral innerlijk. Veel mensen laten dit gebed achterwege omdat het geen Sunnah Mu'akkadah is. Maar voor wie het pad van zuivering (tazkiyah) bewandelt, is elke sunnah en nāfilah (vrijwillig gebed) een kans om het hart (qalb) te versterken en de ziel (nafs) te verfijnen. Er was eens een Sultan die een moskee had laten bouwen. Hij zei: "Laat een imam komen." Men zocht, maar vond niemand. Toen zei hij: **"Laat iemand komen die nog nooit een sunnah heeft overgeslagen."** De Sultan zelf had zelfs de sunnah vóór het 'Aṣr-gebed nooit achterwege gelaten. Niemand kwam naar voren – zelfs geen geleerde. Want veel mensen laten de sunnah weg uit haast, uit afleiding (ghaflah), of omdat ze de innerlijke waarde ervan niet kennen. Uiteindelijk werd de Sultan zelf de imam. Zijn voorbeeld laat zien dat ware leiding voortkomt uit innerlijke toewijding en istiḳāmah (standvastigheid op het rechte pad). Wie de sunnah bewaart, bewaart zijn verbinding met Allāh ﷻ – stil, trouw en met adab (respectvolle houding).

8- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

رَكْعَتَا الْفَجْرِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"De twee rak'āt bij het ochtendgloren (Fajr) zijn beter dan de hele wereld en alles wat erin is."** Deze woorden wijzen op een diepe spirituele realiteit. Wat mensen tegenwoordig bezitten – auto's, wolkenkrabbers, boten, jachten – zijn slechts tijdelijke verschijnselen van de dunyā (het wereldse leven). Hun glans vervaagt, hun waarde vergaat. Maar de twee rak'āt vóór Fajr zijn een poort naar innerlijke verlichting, een moment waarin het hart (qalb) zich opent voor de nūr (goddelijke licht) en de ziel (nafs) zich onderwerpt in stilte. Hun waarde overstijgt alles wat de wereld te bieden heeft, omdat ze verricht worden in een tijd waarin de sluiers dun zijn en de nabijheid (qurb) tot Allāh ﷻ voelbaar is. Voor de reiziger op het pad van sulūk (spirituele ontwikkeling) zijn deze rak'āt een dagelijkse ontmoeting met de oorsprong van vrede, een herinnering aan wat werkelijk blijft.

9- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

ركعتان خفيفتان خير من الدنيا وما عليها، ولو أنكم تفعلون ما أمرتم به لأكلتم غير أذرعاء ولا أشقياء

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Twee korte rak'āt zijn beter dan de wereld en alles wat erop is. Als jullie zouden doen wat jullie is opgedragen, zouden jullie leven zonder moeite of verdriet."** Deze woorden wijzen op de immense waarde van oprechte aanbidding, zelfs als die klein lijkt in vorm. Twee eenvoudige rak'āt, verricht met aanwezigheid van het hart (ḥuḍūr al-qalb), zijn waardevoller dan alles wat de dunyā (het wereldse leven) te bieden heeft. Ze zijn een middel tot innerlijke rust, tot het openen van de poorten van rahmah (goddelijke genade), en tot het versterken van imān (geloof). Toch zeggen sommige mensen: **"We bidden en doen alles, waarom gaat het dan niet goed? Waarom hebben we problemen?"** Deze woorden tonen dat het gebed misschien alleen met het lichaam wordt verricht, maar niet met het hart. Zonder oprechte niyyah (intentie), zonder adab

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

(respectvolle houding), en zonder overgave, blijft het gebed leeg van innerlijke werking. Wie zegt: **"Ik heb dit gedaan, maar het werkte niet,"** gebruikt het gebed als een onderhandeling. Maar aanbidding is geen ruilmiddel – het is een uitdrukking van liefde, gehoorzaamheid en vertrouwen in Allāh ﷻ. Juist dat soort uitspraken wissen de zegeningen uit, omdat ze voortkomen uit ongeduld en gebrek aan tawakkul (vertrouwen op Allāh ﷻ). We moeten beseffen dat alles van Allāh ﷻ komt. Wat Hij geeft, is uit wijsheid; wat Hij onthoudt, is uit genade. De ware dienaar toont adab tegenover Allāh 'Azza wa-Jalla en onze Profeet ﷺ, in elke situatie – in gemak en in beproeving. De moeilijkheden die wij hier meemaken zijn klein. De echte beproevingen zijn bij de moslims in Gaza, die ondanks alles niet klagen tegen Allāh ﷻ. Maar hier raken mensen al van streek bij het minste ongemak. Moge Allāh ﷻ ons beschermen, ons imān zuiveren, en ons hart vullen met sabr (geduld) en tawakkul.

10- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷻ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

ركعتان خفيفتان مما تحقرون وتنفلون يزيدهما هذا في عمله أحب إليه من بقية دنياكم
Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Twee korte rak'āt, die jullie als klein en nāfilah (vrijwillig) beschouwen, verhogen iemands daden. Ze zijn voor hem waardevoller dan de rest van jullie hele wereldse leven."** Een man verricht twee rak'āt – eenvoudig, licht en zonder uiterlijk vertoon. Maar wat hij in die momenten van stilte en overgave doet, is beter dan alles wat de dunyā (het wereldse leven) te bieden heeft. Want deze wereld is als een droom, als een luchtspiegeling: ze lijkt echt, maar verdwijnt zodra je wakker wordt. Er blijft niets van over, behalve de daden die met oprechtheid en aanwezigheid van het hart (ḥuḍūr al-qalb) zijn verricht. Wat blijft, zijn juist die twee rak'āt die jij misschien als klein beschouwt. Wat jij als makkelijk en onbeduidend ziet, is in werkelijkheid een sleutel tot nabijheid (qurb), tot innerlijke rust, en tot het ontvangen van raḥmah (goddelijke genade). Moge Allāh ﷻ ons allemaal geven van wat waar en mooi is. Moge Hij ﷻ ons helpen om te doen wat onze Profeet ṣallā Llāhu 'alayhi wa-sallam heeft gezegd, in shā'a Llāh (als Allāh het wil).

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Şadaqa RasūluLlāh fī mā qāl, aw kamā qāl ﷺ

De Boodschapper van Allāh ﷺ heeft de waarheid gesproken in wat hij ﷺ zei — of zoals hij ﷺ het heeft gezegd.

Ihda' – Toewijding:

Ziyadatan ila sharafi' 'n-Nabi, sallaLlahu `alayhi wa sallam wa Alihi wa Asahabihi l-kiram, wa ila arwahi jamee'i al Anbiya'i wa l-Mursalin wa Khudama'i sharai'ihim wa ila arwahi al 'Aimmati al arba'a, wa ila arwahi Mashayyikhina fi t-Tariqati n-Naqshbandiyyati l-Aliyyah, khassatan Imamu t-Tariqah wa Ghawthu l-Khaliqah Khwaja Bahauddin Muhammad al-Uwaisiyi l-Bukhari, Sayyidina Abdul Khaliq al Ghujduwani, Mawlana Shaykh Sharafuddin al Daghestani, Mawlana Shaykh Abdullah al Faiz al Daghestani, Mawlana Shaykh Muhammad Nazim Adil al Haqqani, wa sai'ri Sadatina wa s-Siddiqiyun, wa man nahnu fi hadratihim wa jiwarihim, for the souls of all our passed ones, for the souls of all Shaheeds. Li-Llahi Ta'ala, Al-Fatiha.

[(**Vertaling**) Ter ere van de Profeet ﷺ, het licht van leiding, en zijn gezegende familie en nobele metgezellen — zij die het pad van waarheid en overgave hebben belichaamd. Voor de zielen van alle profeten en boodschappers, en van allen die hun shari'ah (goddelijke wet) hebben gediend met oprechtheid en toewijding. Voor de zielen van de vier imams, die als bakens van kennis en wijsheid het pad van zuivering (tazkiyah) hebben verlicht. Voor de zielen van onze mashāyikh (spirituele meesters) van de Verheven Naqshbandī ṭarīqah (spirituele weg), die ons hebben geleerd hoe we het hart (qalb) kunnen zuiveren en nabijheid tot Allāh ﷻ kunnen zoeken. In het bijzonder voor de ziel van de imam van de ṭarīqah en Ghawth al-Khaliqah (Hulp van de Schepping), Khwaja Bahauddin Muhammad al-Uwaisiyi l-Bukhari, Sayyidina Abdul Khaliq al Ghujduwani, Mawlānā Shaykh Sharafuddin al Daghestani, Mawlānā Shaykh Abdullah al Faiz al Daghestani, Mawlānā Shaykh Muhammad Nazim Adil al Haqqani — zij die ons hebben voorgedaan hoe men leeft met dhikr, adab en liefde voor Allāh ﷻ. En voor de rest van

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

onze meesters en de ṣādiqīn (waarachtigen), en voor allen in wiens spirituele nabijheid wij ons bevinden — zij die ons herinneren aan wat werkelijk telt. Voor de zielen van al onze overledenen, en voor de zielen van alle shuhadā' (martelaren), die hun leven hebben gegeven op het pad van waarheid. Voor Allāh ﷻ. Al-Fātiḥah.